

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА
НАУКИ УКРАЇНИ

№1

НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВІАЦІЙНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

КИЇВ 2009

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Науково-технічний збірник

Заснований у 2009 році

Випуск № 1

Київ НАУ 2009

УДК 711.11; 711.112

Проблеми розвитку міського середовища: Наук.-техн. збірник / - К.: НАУ, 2009. - Вип. 1. - 160 с. Українською та російською мовами.

В збірнику висвітлюються проблеми теорії і практики архітектури, містобудування, територіального планування, будівництва.

Проблемы развития городской среды: Научно-технический сборник / - К.: НАУ, 2009. - Вып. 1. - 160 с. На украинском и русском языках.

В сборнике освещены проблемы теории и практики архитектуры, градостроительства, территориального планирования, строительства.

Головний редактор - Омеляненко М.В., доктор технічних наук;
відповідальний секретар - Степанчук О.В., кандидат технічних наук;
члени колегії: Бевз М.В., доктор архітектури,
Білоконь Ю.М., доктор архітектури,
Верюжський Ю.В., доктор технічних наук,
Габрель М.М., доктор технічних наук,
Дьомін М.М., доктор архітектури,
Єжов В.І., доктор архітектури,
Клюшніченко Є.Є., доктор технічних наук,
Ковальов Ю.М., доктор технічних наук,
Ковальський Л.М., доктор архітектури,
Кузнецова І.О., доктор мистецтвознавства,
Мироненко В.П., доктор архітектури,
Панченко Т.Ф., доктор архітектури,
Проскураков В.І., доктор архітектури,
Слепцов О.С., доктор архітектури,
Тімохін В.О., доктор архітектури,
Уреньов В.П., доктор архітектури,
Штолько В.Г. доктор архітектури.

Рекомендовано до видання вченою радою Національного авіаційного університету, протокол № 10 від 23 грудня 2009 р.

На замовних засадах

© Національний авіаційний університет, 2009

Авдєєва Н.Ю.,

Авдєєва М.С., кандидат архітектури

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГАРАЖІВ У СТРУКТУРІ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ НА ТЕРИТОРІЯХ, НАБЛИЖЕНИХ ДО АЕРОПОРТІВ

Зростаюча необхідність у забезпеченні громадян України житлом потребує негайного вирішення навіть в умовах відсутності вільних територій для забудови. Тому все більш актуальним стає виявлення нових умов формування житлової забудови, у тому числі на територіях, наближених до аеропортів. Водночас треба зазначити, що на сучасному етапі відбувається прискорене зростання рівня автомобілізації населення, тому виникає потреба у формуванні все більшої кількості об'єктів зберігання індивідуальних транспортних засобів населення [1]. Так, наприклад, у Києві рівень автомобілізації складав 150 автомобілів на 1000 мешканців на 2000 рік і буде, за прогнозами фахівців, - 300 автомобілів на розрахунковий термін до 2020 року. Тому вирішення проблеми формування комфортного житлового середовища не можливо без урахування задачі забезпечення його об'єктами зберігання індивідуальних транспортних засобів для територій, наближених до аеропортів.

Розташування об'єктів зберігання індивідуальних транспортних засобів на територіях, наближених до аеропортів, проводиться з урахуванням таких зовнішніх чинників, як: містобудівні, соціальні, економічні, інженерно-технічні, санітарно-гігієнічні, де особливої уваги потребують питання впливу санітарно-гігієнічних чинників, що визначаються залежно від рівня авіаційного шуму, випромінювання радіотехнічних засобів, забруднення атмосферного повітря (рис. 1).

Під впливом цих основних зовнішніх чинників об'єкти зберігання індивідуальних транспортних засобів населення необхідно формувати з урахуванням методів захисту від забруднення:

- обмеження висоти багатоповерхових гаражів з умов безпеки польотів;
- розташування об'єктів зберігання індивідуальних транспортних засобів на межах санітарно-технічних зон (що залежать від розташування радіотехнічних засобів аеропортів) з метою захисту житлової забудови;
- розміщення об'єктів зберігання індивідуальних транспортних засобів переважно у зонах В і Г [4] (зони, які визначають придатність територій, наближених до аеропортів, до забудови згідно з вимогами діючих норм і правил [3]) (рис. 2.).

Рис. 1 Зовнішні чинники, що впливають на формування гаражів на територіях, наближених до аеропортів.

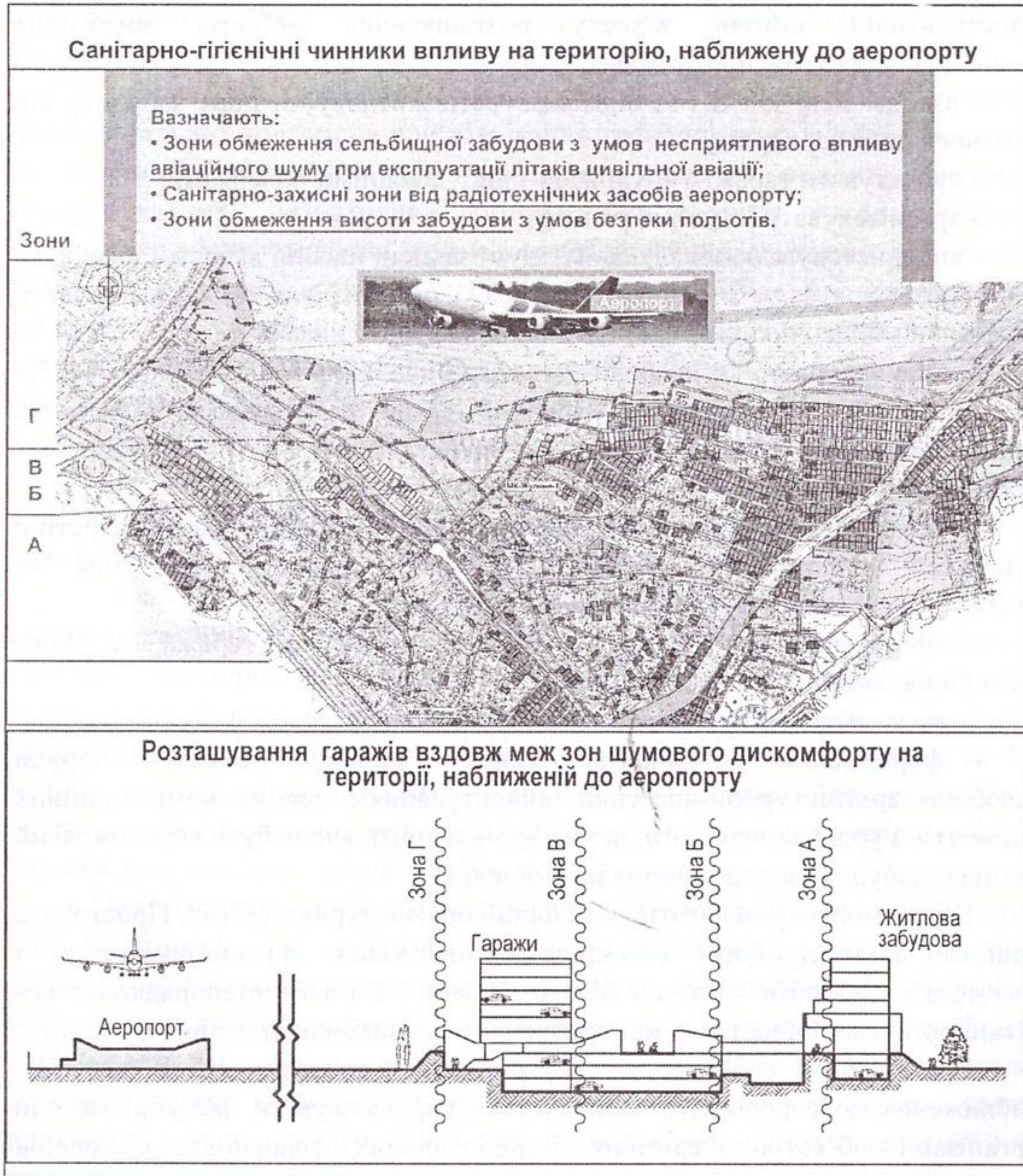

Рис.2 Шумозахисна роль гаражів у зонах А, Б, В, і Г, які визначають придатність територій, наближених до аеропортів, до житлових будинків.

Дослідженнями доведено, що найбільш несприятливий вплив на житлову забудову на територіях, наближених до аеропортів, мають санітарно-гігієнічні чинники (авіаційний шум, радіотехнічні засоби) [4].

З умов захисту від авіаційного шуму при експлуатації літаків цивільної авіації з метою регулювання несприятливого впливу шуму пропонується використовувати, архітектурно-планувальні, об'ємно-просторові,

конструктивні методи захисту розташування об'єктів зберігання індивідуальних транспортних засобів:

- вздовж меж зон В і Г, відмежовувати житлову чи іншу забудову від льотного поля аеродрому;
- проектувати гаражі з вбудовано-прибудованими поверхами;
- організовувати штучний рельєф;
- використовувати обвалування, шумозахисні насипи вздовж гаражів;
- розташовувати 2-3 поверхові гаражі, на покрівлі яких розміщувати спортивні майданчики або елементи ландшафтного дизайну.

Розташування об'єктів зберігання індивідуальних транспортних засобів на територіях, наближених до аеропортів, що відбувається у гаражах, залежить не тільки від зовнішніх чинників, а й від внутрішніх, до яких належать:

- використання прийомів розташування об'єкта на конкретній земельній ділянці, організації під'їздів і підходів, озеленення та благоустрою території гаражного господарства;
- організація внутрішнього простору споруди гаража та його функціонального зонування;
- використання відповідних конструктивних рішень;
- формування об'ємно-просторового рішення, образу споруди засобами архітектурної пластики, акцентуванням певних композиційних елементів з урахуванням того, що ця будівля призначена бути екраном, який захищає забудову від шумового забруднення.

Гараж можна розглядати як об'єкт, який захищає забудову від шумового забруднення.

урахуванням вимог щодо маневрування автомобілів (радіусів розвертання, ширини проїздів та інших обмежень);

- організація гаражного господарства, яке має складатися з таких функціональних зон: місця для зберігання транспортних засобів (легкових автомобілів), внутрішні проїзди, рампи, ліфти, ремонт, технічне обслуговування, автостоянки (очікування, зберігання автомобілів), громадське обслуговування (громадське харчування, магазини, відділення банку, відпочинок персоналу та водіїв), приміщення інженерного забезпечення; службові приміщення для обслуговуючого персоналу, що чергує (контрольні та касові пункти, диспетчерська, охорона); санітарні вузли; пасажирські ліфти, в'їзди та виїзди з гаража;

- розміщення благоустрою та озеленення території гаража, які необхідно організувати, використовуючи малі архітектурні форми, вертикальне озеленення. Ці заходи теж розташовуються з боку шумового впливу аеропорту;

- досягнення архітектурно-художньої виразності такої достатньо складної технічної споруди, як гараж, за рахунок надання специфічної образної характеристики, пов'язаної з динамікою архітектурних форм. Це, перш за все, форми, які можуть стати певними об'ємними акцентами або завдати споруді своєрідну динаміку за рахунок малюнку вікон та їх розміщення, акцентування рамп в архітектурі фасадів. При цьому слід дотримуватися виявлення масштабності споруди, головним виміром якої є людина, а автомобіль - лише засобом для пересування;

- використання сучасних матеріалів у зовнішньому оздобленні стін гаражів: лицьова цегла, матеріали з алюмінію та пластмас, тинькування, різні фарби. Під час вибору матеріалів необхідно використовувати комплекс архітектурних вимог до матеріалів – естетичних, економічних, експлуатаційних. Звукопоглинальні вимоги є найбільш вагомими. На фасаді використовуються матеріали різного кольору та фактури. В оздобленні першого поверху увагу приділяють акцентуванню приміщень громадського призначення (магазин, відділення банку, адміністративні приміщення). Орієнтація цієї групи приміщень теж має бути такою, щоб об'єкт у цілому мав захищати житлову забудову. Тут може використовуватись природний камінь, скло, метал, лицьова цегла тощо. У внутрішньому оздобленні слід використовувати пожежонебезпечні, звукопоглинальні та енергозберігаючі матеріали.

Таким чином, організація об'єктів зберігання індивідуальних транспортних засобів на територіях, наближених до аеропортів, має відповідати усім нормативним, і головне, санітарно-гігієнічним вимогам, які реалізуються за допомогою архітектурно-планувальних і будівельних методів. Коло питань, що розглянуто, може далі використовуватись при проектуванні на

територіях, наближених до аеропортів, реконструкції забудови на цих територіях, а також при курсовому проектуванні гаражів.

Список використаних джерел

1. ДБН В.2.3-15:2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів. – К.: Держбуд України, 2007. – 37 с.
2. ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень. – К.: Держбуд України, 2002. – 107с.
3. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. №173. – Чинний від 19.06.96. – К.: Міністерство охорони здоров'я України, 1996. – 72 с.
4. Розрахунки по визначенню зон обмеження забудови та санітарно-захисних зон в прилеглій до аеродрому аеропорту КИЇВ (Жуляни) території: Звіт про НДР. УКРАЕРОПРОЕКТ: Керівник М.І.Белов. Інв.№3148. – К., 2005. – 77 с.
5. СНиП 2.05.08-85. Аэродромы. – М.: ЦИТП Госстроя СССР, 1985. – 59 с.
6. СН 3077-84 Санитарные нормы допустимого шума в помещениях жилых и общественных зданий на территории жилой застройки. – М.: Минздрав СССР, 1984. – 8 с.

Анотація

Розкрито особливості організації гаражів на території, наближеній до аеропорту, з урахуванням виявлених в дослідженні зовнішніх чинників. Запропоновано архітектурно-планувальні прийоми захисту житлових будинків від шуму та радіотехнічних засобів за допомогою гаражів.

Аннотация

Раскрыты особенности организации гаражей на территории, приближенной к аэропорту, с учетом выявленных в исследовании внешних и внутренних факторов. Предложены архитектурно-планировочные приемы защиты жилых домов от шума и радиотехнических средств с помощью гаражей.

ЗМІСТ

Авдєєва Н.Ю., Авдєєва М.С. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГАРАЖІВ У СТРУКТУРІ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ НА ТЕРИТОРІЯХ, НАБЛИЖЕНИХ ДО АЕРОПОРТІВ.....	3
Байлук Н.Г., Бармашина Л.М. КОНЦЕПЦІЯ АРХІТЕКТУРНОЇ ФОРМИ ЦЕНТРУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	9
Бармашина Л. М. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ІНТЕГРАЦІЇ У СУСПІЛЬСТВО ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ.....	20
Бармашина Л.М., Неживова Ю. КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ НОВОГО ТИПУ ДЛЯ ДІТЕЙ ІЗ ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ, ЗОКРЕМА ХВОРИХ ДЦП, НА ОСНОВІ ІПОТЕРАПІЇ (лікування верховою їздою).....	26
Бібер С.Г. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ АВТОСТОЯНОК І ГАРАЖІВ.....	31
Болотов Г.І., Лаврова С.В. ГОЛОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ НОВИХ ЖИТЛОВИХ УТВОРЕНЬ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ.....	37
Бондар Ю.О. РЕКРЕАЦІЙНІ ТЕРИТОРІЇ В СТРУКТУРІ СУЧАСНИХ МІСТ І ЗОН ЇХ ВПЛИВУ	43
Васильченко В.І. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ НОВИХ ЖИТЛОВИХ УТВОРЕНЬ МАЛОПОВЕРХОВОЇ ЗАБУДОВИ В УКРАЇНІ	47
Васильченко О.В. ХУДОЖНІ ОБРАЗИ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНА СТРУКТУРА АЕРОПОРТІВ.....	52
Ільченко Д.М. ФОРМУВАННЯ ЄДИНОЇ СИСТЕМИ ОЗЕЛЕНЕННЯ ЯК МЕТОД ЕКОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОРУШЕНОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА (на прикладі міст Донбасу).....	58
Калініченко О.В. ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ КОМПОЗИЦІЇ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ДОПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ З АРХІТЕКТУРИ.....	64
Ковальська Г.Л. СТАНОВЛЕННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ УКРАЇНИ У XIV-XVI СТОЛІТТІ	69

Лінда С.М. ЕТАПИ ПРИСУТНОСТІ ІСТОРИЗМУ В СВІТОВОМУ АРХІТЕКТУРНОМУ РОЗВИТКУ	76
Михалевич В.В. СИМВОЛИ ХРАМУ ТА ІКОНИ У ХРИСТИЯНСЬКОМУ СЕРЕДНЬОВІЧЧІ	86
Семироз Н.Г. КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕХНО-ЛОГІСТИЧНОГО ПАРКУ	90
Степанчук О.В. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ МОНІТОРИНГУ ВУЛИЧНО-ДОРОЖНЬОЇ МЕРЕЖІ МІСТ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ АЕРОКОСМІЧНИХ ЗНІМКІВ	102
Таранущенко Р.О.	112
ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ КОМПЛЕКСІВ	112
Товбич В.В., Косаревський О.	117
ДО ПРОБЛЕМИ ПОЄДНАННЯ ДАВНЬОГО І СУЧАСНОГО У ЗАБУДОВІ МІСТА .	117
Трошкіна О.А. ОСОБЛИВОСТІ СЕМАНТИКИ ПРИ ФОРМУВАННІ ОБРАЗУ ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ БУДІВЕЛЬ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ.....	130
Шемеліна Т.А. ВПЛИВ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА НА ДУХОВНИЙ РОЗВИТОК ЛЮДИНИ.....	141
Шутько О.П. ДУХОВНО-НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ, ЇХ МАЙБУТНЄ В СИСТЕМІ БАЗОВОЇ ОСВІТИ	146
Шутько О.П., Хлюпын О.А. ПРИНЦИПИ ПІДВИЩЕННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ ВИРАЗНОСТІ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА В НАСЕЛЕНОМУ ПУНКТІ.....	151